

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA W ROKU SZKOLNYM 2023/2024
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTROROGA W OSTROROGU

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA W ROKU SZKOLNYM 2023/2024
W SZKOLE PODSTAWOWEJ IM. JANA OSTROROGA W OSTROROGU

FIZYKA KLASA 8

■ Zasady ogólne:

1. Na **podstawowym** poziomie wymagań uczeń powinien wykonać zadania **obowiązkowe** (łatwe – na stopień dostateczny i bardzo łatwe – na stopień dopuszczający). Niektóre czynności ucznia mogą być **wspomagane** przez nauczyciela (np. wykonywanie doświadczeń, rozwiązywanie problemów; na stopień dostateczny uczeń wykonuje je pod kierunkiem nauczyciela, a na stopień dopuszczający – przy pomocy nauczyciela lub innych uczniów).
2. Czynności wymagane na poziomach wymagań **wyższych** niż poziom podstawowy uczeń powinien wykonać **samodzielnie**.
3. W przypadku wymagań na stopnie **wyższe** niż dostateczny uczeń wykonuje zadania **dodatkowe** (na stopień dobry – umiarkowanie trudne; na stopień bardzo dobry – trudne).
4. Wymagania umożliwiające uzyskanie stopnia **celującego** obejmują wymagania na stopień bardzo dobry, a ponadto uczeń jest twórczy, rozwiązuje zadania problemowe w sposób niekonwencjonalny, potrafi dokonać syntezy wiedzy, a na tej podstawie sformułować hipotezy badawcze i zaproponować sposób ich weryfikacji, samodzielnie prowadzi badania o charakterze naukowym, z własnej inicjatywy pogłębia wiedzę, korzystając z różnych źródeł, poszukuje zastosowań wiedzy w praktyce, dzieli się wiedzą z innymi uczniami, osiąga sukcesy w konkursach pozaszkolnych.

Wymagania ogólne – uczeń:

- wykorzystuje pojęcia i wielkości fizyczne do opisu zjawisk oraz wskazuje ich przykłady w otaczającej rzeczywistości,
- rozwiązuje problemy z wykorzystaniem praw i zależności fizycznych,
- planuje i przeprowadza obserwacje lub doświadczenia oraz wnioskuje na podstawie ich wyników,
- posługuje się informacjami pochodzącymi z analizy materiałów źródłowych, w tym tekstów popularnonaukowych.

Ponadto uczeń:

- sprawnie się komunikuje,
- sprawnie wykorzystuje narzędzia matematyki,
- poszukuje, porządkuje, krytycznie analizuje oraz wykorzystuje informacje z różnych źródeł,
- potrafi pracować w zespole.

■ Szczegółowe wymagania na poszczególne stopnie (oceny)

Symbolem^R oznaczono treści spoza podstawy programowej (U) [– oznaczenia K,P,R,D,U wyjaśnia pkt. IX]

Stopień dopuszczający (K)	Stopień dostateczny (P)	Stopień dobry (R)	Stopień bardzo dobry (D)
I. ELEKTROSTATYKA			
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> informuje, czym zajmuje się elektrostatyka; wskazuje przykłady elektryzowania ciał w otaczającej rzeczywistości posługuje się pojęciem ładunku elektrycznego; rozróżnia dwa rodzaje ładunków elektrycznych (dodatnie i ujemne) wyjaśnia, z czego składa się atom; przedstawia model budowy atomu na schematycznym rysunku posługuje się pojęciami: przewodnika jako substancji, w której ładunki mogą się przemieszczać i izolatora jako substancji, w której ładunki elektryczne nie mogą się przemieszczać odróżnia przewodniki od izolatorów; wskazuje ich przykłady posługuje się pojęciem układu izolowanego; podaje zasadę zachowania ładunku elektrycznego wyodrębnia z tekstów i rysunków informacje kluczowe dla opisywanego zjawiska lub problemu współpracuje w zespole podczas przeprowadzania obserwacji i doświadczeń, przestrzegając zasad bezpieczeństwa rozwiązuje proste (bardzo łatwe) zadania dotyczące treści rozdziału <i>Elektrostatyka</i> 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> doświadczalnie demonstruje zjawiska elektryzowania przez potarcie lub dotyk oraz wzajemne oddziaływanie ciał naelektryzowanych opisuje sposoby elektryzowania ciał przez potarcie i dotyk; informuje, że te zjawiska polegają na przemieszczaniu się elektronów; ilustruje to na przykładach opisuje jakościowo oddziaływanie ładunków jednoimiennych i różnoimiennych; podaje przykłady oddziaływań elektrostatycznych w otaczającej rzeczywistości i ich zastosowań (poznane na lekcji) posługuje się pojęciem ładunku elementarnego; podaje symbol ładunku elementarnego oraz wartość: $e \approx 1,6 \cdot 10^{-19} \text{ C}$ posługuje się pojęciem ładunku elektrycznego jako wielokrotności ładunku elementarnego; stosuje jednostkę ładunku (1 C) wyjaśnia na przykładach, kiedy ciało jest naładowane dodatnio, a kiedy jest naładowane ujemnie posługuje się pojęciem jonu; wyjaśnia, kiedy powstaje jon dodatni, a kiedy – jon ujemny doświadczalnie odróżnia przewodniki od izolatorów; wskazuje ich przykłady informuje, że dobre przewodniki elektryczności są również dobrymi przewodnikami ciepła; wymienia przykłady zastosowań przewodników i izolatorów w otaczającej rzeczywistości stosuje zasadę zachowania ładunku elektrycznego opisuje budowę oraz zasadę działania elektroskopu; posługuje się elektroskopem opisuje przemieszczanie się ładunków 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wskazuje przykłady oddziaływań elektrostatycznych w otaczającej rzeczywistości i ich zastosowań (inne niż poznane na lekcji) opisuje budowę i zastosowanie maszyny elektrostatycznej porównuje oddziaływania elektrostatyczne i grawitacyjne wykazuje, że 1 C jest bardzo dużym ładunkiem elektrycznym (zawiera $6,24 \cdot 10^{18}$ ładunków elementarnych: $1 \text{ C} = 6,24 \cdot 10^{18} e$) analizuje tzw. szereg tryboelektryczny rozwiązuje zadania z wykorzystaniem zależności, że każdy ładunek elektryczny jest wielokrotnością ładunku elementarnego; przelicza podwielokrotności, przeprowadza obliczenia i zapisuje wynik zgodnie z zasadami zaokrąglania, z zachowaniem liczby cyfr znaczących wynikającej z danych posługuje się pojęciem elektronów swobodnych; wykazuje, że w metalach znajdują się elektrony swobodne, a w izolatorach elektrony są związane z atomami; na tej podstawie uzasadnia podział substancji na przewodniki i izolatory wyjaśnia wyniki obserwacji przeprowadzonych doświadczeń związanych z elektryzowaniem przewodników; uzasadnia na przykładach, że przewodnik można naelektryzować wtedy, gdy odizoluje się go od ziemi wyjaśnia, na czym polega uziemienie ciała naelektryzowanego i zubożenie zgrupowanego na nim ładunku elektrycznego opisuje działanie i zastosowanie piorunochronu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> posługuje się pojęciem dipolu elektrycznego do wyjaśnienia skutków indukcji elektrostatycznej realizuje własny projekt dotyczący treści rozdziału <i>Elektrostatyka</i> rozwiązuje zadania złożone, nietypowe, dotyczące treści rozdziału <i>Elektrostatyka</i>

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA W ROKU SZKOLNYM 2023/2024

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTOROGA W OSTOROGU

Stopień dopuszczający (K)	Stopień dostateczny (P)	Stopień dobry (R)	Stopień bardzo dobry (D)
	<p>w przewodnikach pod wpływem oddziaływania ładunku zewnętrznego (indukcja elektrostatyczna)</p> <ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady skutków i wykorzystania indukcji elektrostatycznej • przeprowadza doświadczenia: <ul style="list-style-type: none"> - doświadczenie ilustrujące elektryzowanie ciał przez pocieranie oraz oddziaływanie ciał naelektryzowanych, - doświadczenie wykazujące, że przewo-dnik można naelektryzować, - elektryzowanie ciał przez zbliżenie ciała naelektryzowanego, <p>korzystając z ich opisów i przestrzegając zasad bezpieczeństwa; opisuje przebieg przeprowadzonego doświadczenia (wyróż-nia kluczowe kroki i sposób postępowania, wyjaśnia rolę użytych przyrządów, przedstawia wyniki i formułuje wnioski na podstawie tych wyników)</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozwiązuje proste zadania dotyczące treści rozdziału <i>Elektrostatyka</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • projektuje i przeprowadza: <ul style="list-style-type: none"> - doświadczenie ilustrujące właściwości ciał naelektryzowanych, - doświadczenie ilustrujące skutki indukcji elektrostatycznej, krytycznie ocenia ich wyniki; wskazuje czynniki istotne i nieistotne dla wyników doświadczeń; formułuje wnioski na podstawie wyników doświadczeń • rozwiązuje zadania bardziej złożone, ale typowe, dotyczące treści rozdziału <i>Elektrostatyka</i> • postępuje się informacjami pochodzącymi z analizy przeczytanych tekstów (w tym popularnonaukowych) dotyczących treści rozdziału <i>Elektrostatyka</i> (w szczególności tekstu: <i>Gdzie wykorzystuje się elektryzowanie ciał</i>) 	
II. PRĄD ELEKTRYCZNY			
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • określa umowny kierunek przepływu prądu elektrycznego • przeprowadza doświadczenie modelowe ilustrujące, czym jest natężenie prądu, korzystając z jego opisu • postępuje się pojęciem natężenia prądu wraz z jego jednostką (1 A) • postępuje się pojęciem obwodu elektrycznego; podaje warunki przepływu prądu elektrycznego w obwodzie elektrycznym • wymienia elementy prostego obwo-du elektrycznego: źródło energii 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • postępuje się pojęciem napięcia elektrycznego jako wielkości określającej ilość energii potrzebnej do przeniesienia jednostkowego ładunku w obwodzie; stosuje jednostkę napięcia (1 V) • opisuje przepływ prądu w obwodach jako ruch elektronów swobodnych albo jonów w przewodnikach • stosuje w obliczeniach związek między natężeniem prądu a ładunkiem i czasem jego przepływu przez poprzeczny przekrój przewodnika • rozróżnia sposoby łączenia elementów obwodu elektrycznego: szeregowy i równoległy 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porównuje oddziaływania elektro-statyczne i grawitacyjne • porównuje ruch swobodnych elektronów w przewodniku z ruchem elektronów wtedy, gdy do końców przewodnika podłączymy źródło napięcia • rozróżnia węzły i gałęzie; wskazuje je w obwodzie elektrycznym • doświadczalnie wyznacza opór przewodnika przez pomiary napięcia na jego końcach oraz natężenia płynącego przez prąd; zapisuje wyniki pomiarów wraz z ich jednostkami, z uwzględnieniem informacji o niepewności; przeprowadza obliczenia i zapisuje wynik 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • projektuje i przeprowadza doświad-czenie (inne niż opisane w podrę-czniku) wykazujące zależność $R = \rho \frac{l}{s}$; krytycznie ocenia jego wynik; wskazuje czynniki istotne i nieistotne dla jego wyniku; formułuje wnioski • sporządza wykres zależności natężenia prądu od przyłożonego napięcia $I(U)$ • ilustruje na wykresie zależność napięcia od czasu w przewodach doprowadzających prąd do mieszkań

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA W ROKU SZKOLNYM 2023/2024

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTROROGA W OSTROROGU

Stopień dopuszczający (K)	Stopień dostateczny (P)	Stopień dobry (R)	Stopień bardzo dobry (D)
<p>elektrycznej, odbiornik (np. żarówka, opornik), przewody, wyłącznik, mierniki (amperomierz, woltomierz); rozróżnia symbole graficzne tych elementów</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia przyrządy służące do pomiaru napięcia elektrycznego i natężenia prądu elektrycznego; wyjaśnia, jak włącza się je do obwodu elektrycznego (amperomierz szeregowo, woltomierz równoległe) wymienia formy energii, na jakie jest zamieniana energia elektryczna; wymienia źródła energii elektrycznej i odbiorniki; podaje ich przykłady wyjaśnia, na czym polega zwarcie; opisuje rolę izolacji i bezpieczników przeciążeniowych w domowej sieci elektrycznej opisuje warunki bezpiecznego korzystania z energii elektrycznej wyodrębnia z tekstów, tabel i rysunków informacje kluczowe dla opisywanego zjawiska lub problemu rozpoznaje zależność rosnącą bądź malejącą na podstawie danych z tabeli lub na podstawie wykresu współpracuje w zespole podczas przeprowadzania obserwacji i doświadczeń, przestrzegając zasad bezpieczeństwa rozwiązuje proste (bardzo łatwe) zadania dotyczące treści rozdziału <i>Prąd elektryczny</i> 	<ul style="list-style-type: none"> rysuje schematy obwodów elektrycznych składających się z jednego źródła energii, jednego odbiornika, mierników i wyłączników; posługuje się symbolami graficznymi tych elementów posługuje się pojęciem oporu elektrycznego jako własnością przewodnika; posługuje się jednostką oporu (1 Ω). stosuje w obliczeniach związek między napięciem a natężeniem prądu i oporem elektrycznym posługuje się pojęciem pracy i mocy prądu elektrycznego wraz z ich jednostkami; stosuje w obliczeniach związek między tymi wielkościami oraz wzory na pracę i moc prądu elektrycznego przelicza energię elektryczną wyrażoną w kilowatogodzinach na dżule i odwrotnie; oblicza zużycie energii elektrycznej dowolnego odbiornika posługuje się pojęciem mocy znamionowej; analizuje i porównuje dane na tabliczkach znamionowych różnych urządzeń elektrycznych wyjaśnia różnicę między prądem stałym i przemiennym; wskazuje baterię, akumulator i zasilacz jako źródła stałego napięcia; odróżnia to napięcie od napięcia w przewodach doprowadzających prąd do mieszkań opisuje skutki działania prądu na organizm człowieka i inne organizmy żywe; wskazuje zagrożenia porażeniem prądem elektrycznym; podaje podstawowe zasady udzielania pierwszej pomocy opisuje skutki przerywania dostaw energii elektrycznej do urządzeń o kluczowym znaczeniu oraz rolę zasilania awaryjnego przeprowadza doświadczenia: <ul style="list-style-type: none"> doświadczenie wykazujące przepływ ładunków przez przewodniki, łączy według podanego schematu obwód 	<p>zgodnie z zasadami zaokrąglania, z zachowaniem liczby cyfr znaczących wynikającej z dokładności pomiarów</p> <ul style="list-style-type: none"> stosuje w obliczeniach zależność oporu elektrycznego przewodnika od jego długości, pola przekroju poprzecznego i rodzaju materiału, z jakiego jest wykonany; przeprowadza obliczenia i zapisuje wynik zgodnie z zasadami zaokrąglania, z zachowaniem liczby cyfr znaczących wynikającej z dokładności danych postępuje się pojęciem oporu właściwego oraz tabelami wielkości fizycznych w celu odszukania jego wartości dla danej substancji; analizuje i porównuje wartości oporu właściwego różnych substancji opisuje zależność napięcia od czasu w przewodach doprowadzających prąd do mieszkań; posługuje się pojęciem napięcia skutecznego; wyjaśnia rolę zasilaczy stwierdza, że elektrownie wytwarzają prąd przemienny, który do mieszkań jest dostarczany pod napięciem 230 V rozwiązuje zadania (lub problemy) bardziej złożone, dotyczące treści rozdziału <i>Prąd elektryczny</i> posługuje się informacjami pochodzącymi z analizy przeczytanych tekstów (w tym popularnonaukowych) dotyczących treści rozdziału <i>Prąd elektryczny</i> realizuje projekt: <i>Żarówka czy świetlówka</i> (opisany w podręczniku) 	<ul style="list-style-type: none"> rozwiązuje zadania złożone, nietypowe (lub problemy) dotyczące treści rozdziału <i>Prąd elektryczny</i> (w tym związane z obliczaniem kosztów zużycia energii elektrycznej) realizuje własny projekt związany z treścią rozdziału <i>Prąd elektryczny</i> (inny niż opisany w podręczniku)

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA W ROKU SZKOLNYM 2023/2024

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTROROGA W OSTROROGU

Stopień dopuszczający (K)	Stopień dostateczny (P)	Stopień dobry (R)	Stopień bardzo dobry (D)
	<p>elektryczny składający się ze źródła (baterii), odbiornika (żarówki), amperomierza i woltomierza,</p> <ul style="list-style-type: none"> - bada zależność natężenia prądu od rodzaju odbiornika (żarówki) przy tym samym napięciu oraz zależność oporu elektrycznego przewodnika od jego długości, pola przekroju poprzecznego i rodzaju materiału, z jakiego jest wykonany, - wyznacza moc żarówki zasilanej z baterii za pomocą woltomierza i amperomierza, korzystając z ich opisów i przestrzegając zasad bezpieczeństwa; odczytuje wskazania mierników; opisuje przebieg przeprowadzonego doświadczenia (wyróżnia kluczowe kroki i sposób postępowania, wskazuje rolę użytych przyrządów, przedstawia wyniki doświadczenia lub przeprowadza obliczenia i zapisuje wynik zgodnie z zasadami zaokrąglania, z zachowaniem liczby cyfr znaczących wynikającej z dokładności pomiarów, formułuje wnioski na podstawie tych wyników) • rozwiązuje proste zadania (lub problemy) dotyczące treści rozdziału <i>Prąd elektryczny</i> (rozpoznaje proporcjonalność prostą na podstawie wykresu, przelicza wielokrotności i podwielokrotności oraz jednostki czasu, przeprowadza obliczenia i zapisuje wynik zgodnie z zasadami zaokrąglania, z zachowaniem liczby cyfr znaczących wynikającej z danych) 		
III. MAGNETYZM			
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nazywa bieguny magnesów stałych, opisuje oddziaływanie między nimi • doświadczalnie demonstruje zachowanie się igły magnetycznej w obecności magnesu • opisuje zachowanie się igły magnetycznej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisuje zachowanie się igły magnetycznej w obecności magnesu oraz zasadę działania kompasu (podaje czynniki zakłócające jego prawidłowe działanie); posługuje się pojęciem biegunów magnetycznych Ziemi • opisuje na przykładzie żelaza oddziaływanie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porównuje oddziaływania elektrostatyczne i magnetyczne • wyjaśnia, na czym polega namagnesowanie ferromagnetyku; posługuje się pojęciem domen magnetycznych • stwierdza, że linie, wzduż których igła 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • projektuje i buduje elektromagnes (inny niż opisany w podręczniku); demonstruje jego działanie, przestrzegając zasad bezpieczeństwa • rozwiązuje zadania złożone,

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA W ROKU SZKOLNYM 2023/2024

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTROROGA W OSTROROGU

Stopień dopuszczający (K)	Stopień dostateczny (P)	Stopień dobry (R)	Stopień bardzo dobry (D)
<p>tycznej w otoczeniu prostoliniowego przewodnika z prądem</p> <ul style="list-style-type: none"> • postępuje się pojęciem zwojnicy; stwierdza, że zwojnica, przez którą płynie prąd elektryczny, zachowuje się jak magnes • wskazuje oddziaływanie magnetyczne jako podstawę działania silników elektrycznych; podaje przykłady wykorzystania silników elektrycznych • wyodrębnia z tekstów i ilustracji informacje kluczowe dla opisywanego zjawiska lub problemu • współpracuje w zespole podczas przeprowadzania obserwacji i doświadczeń, przestrzegając zasad bezpieczeństwa • rozwiązuje proste (bardzo łatwe) zadania dotyczące treści rozdziału <i>Magnetyzm</i> 	<p>magnesów na materiały magnetyczne; stwierdza, że w pobliżu magnesu każdy kawałek żelaza staje się magnesem (namagnesowuje się), a przedmioty wykonane z ferromagnetyku wzmacniają oddziaływanie magnetyczne magnesu</p> <ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady wykorzystania oddziaływania magnesów na materiały magnetyczne • opisuje właściwości ferromagnetyków; podaje przykłady ferromagnetyków • opisuje doświadczenie Oerstedta; podaje wnioski wynikające z tego doświadczenia • doświadczalnie demonstruje zjawisko oddziaływania przewodnika z prądem na igłę magnetyczną • opisuje wzajemne oddziaływanie przewodników, przez które płynie prąd elektryczny, i magnesu trwałego • opisuje jakościowo wzajemne oddziaływanie dwóch przewodników, przez które płynie prąd elektryczny (wyjaśnia, kiedy przewodniki się przyciągają, a kiedy odpychają) • opisuje budowę i działanie elektromagnesu • opisuje wzajemne oddziaływanie elektromagnesów i magnesów; podaje przykłady zastosowania elektromagnesów • postępuje się pojęciem siły magnetycznej (elektrodynamicznej); opisuje jakościowo, od czego ona zależy • przeprowadza doświadczenia: <ul style="list-style-type: none"> – bada wzajemne oddziaływanie magnesów oraz oddziaływanie magnesów na żelazo i inne materiały magnetyczne, – bada zachowanie igły magnetycznej w otoczeniu prostoliniowego przewodnika z prądem, – bada oddziaływania magnesów trwałych i przewodników z prądem oraz wzajemne oddziaływanie przewodników z prądem, – bada zależność magnetycznych właściwości 	<p>kompasu lub opiłki układają się wokół prostoliniowego przewodnika z prądem, mają kształt współśrodkowych okręgów</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisuje sposoby wyznaczania biegunowości magnetycznej przewodnika kołowego i zwojnicy (reguła śruby prawoskrętnej, reguła prawej dłoni, na podstawie ułożenia strzałek oznaczających kierunek prądu – metoda liter S i N); stosuje wybrany sposób wyznaczania biegunowości przewodnika kołowego lub zwojnicy • opisuje działanie dzwonka elektromagnetycznego lub zamka elektrycznego, korzystając ze schematu przedstawiającego jego budowę • wyjaśnia, co to są paramagnetyki i diamagnetyki; podaje ich przykłady; przeprowadza doświadczenie wykazujące oddziaływanie magnesu na diamagnetyk, korzystając z jego opisu; formułuje wniosek • ustala kierunek i zwrot działania siły magnetycznej na podstawie reguły lewej dłoni • opisuje budowę silnika elektrycznego prądu stałego • przeprowadza doświadczenia: <ul style="list-style-type: none"> – demonstruje działanie siły magnetycznej, bada, od czego zależą jej wartość i zwrot, – demonstruje zasadę działania silnika elektrycznego prądu stałego, korzystając z ich opisu i przestrzegając zasad bezpieczeństwa; formułuje wnioski na podstawie wyników przeprowadzonych doświadczeń • rozwiązuje zadania (lub problemy) bardziej złożone dotyczące treści rozdziału <i>Magnetyzm</i> • postępuje się informacjami pochodzącymi z analizy przeczytanych tekstów (w tym 	<p>nieotypowe (lub problemy) dotyczące treści rozdziału <i>Magnetyzm</i> (w tym związane z analizą schematów urządzeń zawierających elektromagnesy)</p> <ul style="list-style-type: none"> • realizuje własny projekt związany z treścią rozdziału <i>Magnetyzm</i>

Stopień dopuszczający (K)	Stopień dostateczny (P)	Stopień dobry (R)	Stopień bardzo dobry (D)
	<p>zwojnicy od obecności w niej rdzenia z ferromagnetyku oraz liczby zwojów i natężenia prądu płynącego przez zwoje, korzystając z ich opisów i przestrzegając zasad bezpieczeństwa; wskazuje rolę użytych przyrządów oraz czynniki istotne i nieistotne dla wyników doświadczeń; formułuje wnioski na podstawie tych wyników</p> <ul style="list-style-type: none"> rozwiązuje proste zadania (lub problemy) dotyczące treści rozdziału <i>Magnetyzm</i> 	<p>popularnonaukowych) dotyczących treści rozdziału <i>Magnetyzm</i> (w tym tekstu: <i>Właściwości magnesów i ich zastosowania</i> zamieszczonego w podręczniku)</p>	
IV. DRGANIA I FALE			
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> opisuje ruch okresowy wahadła; wskazuje położenie równowagi i amplitudę tego ruchu; podaje przykłady ruchu okresowego w otaczającej rzeczywistości posługuje się pojęciami okresu i częstotliwości wraz z ich jednostkami do opisu ruchu okresowego wyznacza amplitudę i okres drgań na podstawie wykresu zależności położenia od czasu wskazuje drgające ciało jako źródło fali mechanicznej; posługuje się pojęciami: amplitudy, okresu, częstotliwości i długości fali do opisu fal; podaje przykłady fal mechanicznych w otaczającej rzeczywistości stwierdza, że źródłem dźwięku jest drgające ciało, a do jego rozchodzenia się potrzebny jest ośrodek (dźwięk nie rozchodzi się w próżni); podaje przykłady źródeł dźwięków w otaczającej rzeczywistości stwierdza, że fale dźwiękowe można 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> opisuje ruch drgający (drgania) ciała pod wpływem siły sprężystości; wskazuje położenie równowagi i amplitudę drgań posługuje się pojęciem częstotliwości jako liczbą pełnych drgań (wahaniec) wykonanych w jednostce czasu ($f = \frac{n}{t}$) i na tej podstawie określa jej jednostkę ($1 \text{ Hz} = \frac{1}{s}$); stosuje w obliczeniach związek między częstotliwością a okresem drgań ($f = \frac{1}{T}$) doświadczalnie wyznacza okres i częstotliwość w ruchu okresowym (wahadła i ciężarka zawieszona na sprężynie); bada jakościowo zależność okresu wahadła od jego długości i zależność okresu drgań ciężarka od jego masy (korzystając z opisu doświadczeń); wskazuje czynniki istotne i nieistotne dla wyników doświadczeń; zapisuje wyniki pomiarów wraz z ich jednostką, z uwzględnieniem informacji o niepewności; przeprowadza obliczenia i zapisuje wyniki zgodnie z zasadami zaokrąglania, z zachowaniem liczby cyfr znaczących wynikającej z dokładności pomiarów; formułuje wnioski analizuje jakościowo przemiany energii 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> posługuje się pojęciami: wahadła matematycznego, wahadła sprężynowego, częstotliwości drgań własnych; odróżnia wahadło matematyczne od wahadła sprężynowego analizuje wykresy zależności położenia od czasu w ruchu drgającym; na podstawie tych wykresów porównuje drgania ciał analizuje wykres fali; wskazuje oraz wyznacza jej długość i amplitudę; porównuje fale na podstawie ich ilustracji omawia mechanizm wytwarzania dźwięków w wybranym instrumencie muzycznym podaje wzór na natężenie fali oraz jednostkę natężenia fali analizuje oscylogramy różnych dźwięków posługuje się pojęciem poziomu natężenia dźwięku wraz z jego jednostką (1 dB); określa progi słyszalności i bólu oraz poziom natężenia hałasu szkodliwego dla zdrowia wyjaśnia ogólną zasadę działania radia, telewizji i telefonów komórkowych, korzystając ze schematu przesyłania fal elektromagnetycznych rozwiązuje zadania (lub problemy) bardziej złożone dotyczące treści rozdziału <i>Drgania i fale</i> 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> projektuje i przeprowadza doświadczenie (inne niż opisane w podręczniku) w celu zbadania, od czego (i jak) zależą, a od czego nie zależą okres i częstotliwość w ruchu okresowym; opracowuje i krytycznie ocenia wyniki doświadczenia; formułuje wnioski i prezentuje efekty przeprowadzonego badania rozwiązuje zadania złożone, nietypowe (lub problemy), dotyczące treści rozdziału <i>Drgania i fale</i> realizuje własny projekt związany z treścią rozdziału <i>Drgania i fale</i> (inny niż opisany w podręczniku)

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA W ROKU SZKOLNYM 2023/2024

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTROROGA W OSTROROGU

Stopień dopuszczający (K)	Stopień dostateczny (P)	Stopień dobry (R)	Stopień bardzo dobry (D)
<p>opisać za pomocą tych samych związków między długością, prędkością, częstotliwością i okresem fali, jak w przypadku fal mechanicznych; porównuje wartości prędkości fal dźwiękowych w różnych ośrodkach, korzystając z tabeli tych wartości</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia rodzaje fal elektromagnetycznych: radiowe, mikrofałe, promieniowanie podczerwone, światło widzialne, promieniowanie nadfioletowe, rentgenowskie i gamma; podaje przykłady ich zastosowania przeprowadza doświadczenia: <ul style="list-style-type: none"> demonstruje ruch drgający ciężarka zawieszonoego na sprężynie lub nici; wskazuje położenie równowagi i amplitudę drgań, demonstruje powstawanie fali na sznurze i wodzie, wytwarza dźwięki i wykazuje, że do rozchodzenia się dźwięku potrzebny jest ośrodek, wytwarza dźwięki; bada jakościowo zależność ich wysokości od częstotliwości drgań i zależność ich głośności od amplitudy drgań, korzystając z ich opisów; opisuje przebieg przeprowadzonego doświadczenia, przedstawia wyniki i formułuje wnioski wyodrębnia z tekstów, tabel i ilustracji informacje kluczowe dla opisywanego zjawiska lub problemu; rozpoznaje zależność rosnącą i zależność malejącą na podstawie danych z tabeli 	<p>kinetycznej i energii potencjalnej sprężystości w ruchu drgającym; podaje przykłady przemian energii podczas drgań zachodzących w otaczającej rzeczywistości</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia na schematycznym rysunku wykres zależności położenia od czasu w ruchu drgającym; zaznacza na nim amplitudę i okres drgań opisuje rozchodzenie się fali mechanicznej jako proces przekazywania energii bez przenoszenia materii posługuje się pojęciem prędkości rozchodzenia się fali; opisuje związek między prędkością, długością i częstotliwością (lub okresem) fali: $v = \lambda \cdot f$ (lub $v = \frac{\lambda}{T}$) stosuje w obliczeniach związki między okresem, częstotliwością i długością fali wraz z ich jednostkami doświadczalnie demonstruje dźwięki o różnych częstotliwościach z wykorzystaniem drgającego przedmiotu lub instrumentu muzycznego opisuje mechanizm powstawania i rozchodzenia się fal dźwiękowych w powietrzu posługuje się pojęciami energii i natężenia fali; opisuje jakościowo związek między energią fali a amplitudą fali opisuje jakościowo związki między wysokością dźwięku a częstotliwością fali i między natężeniem dźwięku (głośnością) a energią fali i amplitudą fali rozróżnia dźwięki słyszalne, ultradźwięki i infradźwięki; podaje przykłady ich źródeł i zastosowania; opisuje szkodliwość hałasu doświadczalnie obserwuje oscylogramy dźwięków z wykorzystaniem różnych technik stwierdza, że źródłem fal elektromagnetycznych 	<ul style="list-style-type: none"> posługuje się informacjami pochodzącymi z analizy przeczytanych tekstów (w tym popularnonaukowych) dotyczących treści rozdziału <i>Drgania i fale</i> realizuje projekt: <i>Prędkość i częstotliwość dźwięku</i> (opisany w podręczniku) 	

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA W ROKU SZKOLNYM 2023/2024

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTROROGA W OSTROROGU

Stopień dopuszczający (K)	Stopień dostateczny (P)	Stopień dobry (R)	Stopień bardzo dobry (D)
<ul style="list-style-type: none"> współpracuje w zespole podczas przeprowadzania obserwacji i doświadczeń, przestrzegając zasad bezpieczeństwa rozwiązuje proste (bardzo łatwe) zadania dotyczące treści rozdziału <i>Drgania i fale</i> 	<p>są drgające ładunki elektryczne oraz prąd, którego natężenie zmienia się w czasie</p> <ul style="list-style-type: none"> opisuje poszczególne rodzaje fal elektromagnetycznych; podaje odpowiadające im długości i częstotliwości fal, korzystając z diagramu przedstawiającego widmo fal elektromagnetycznych wymienia cechy wspólne i różnice w rozchodzeniu się fal mechanicznych i elektromagnetycznych; podaje wartość prędkości fal elektromagnetycznych w próżni; porównuje wybrane fale (np. dźwiękowe i świetlne) rozwiązuje proste zadania (lub problemy) dotyczące treści rozdziału <i>Drgania i fale</i> (przelicza wielokrotności i podwielokrotności oraz jednostki czasu, przeprowadza obliczenia i zapisuje wynik zgodnie z zasadami zaokrąglania, z zachowaniem liczby cyfr znaczących wynikającej z danych) 		
V. OPTYKA			
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia źródła światła; postuluje się pojęciami: promień świetlny, wiązka światła, ośrodek optyczny, ośrodek optycznie jednorodny; rozróżnia rodzaje źródeł światła (naturalne i sztuczne) oraz rodzaje wiązek światła (zbieżna, równoległa i rozbieżna) ilustruje prostoliniowe rozchodzenie się światła w ośrodku jednorodnym; podaje przykłady prostoliniowego biegu promieni światła w otaczającej rzeczywistości opisuje mechanizm powstawania cienia i półcienia jako konsekwencje prostoliniowego rozchodzenia się 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> opisuje rozchodzenie się światła w ośrodku jednorodnym opisuje światło jako rodzaj fal elektromagnetycznych; podaje przedział długości fal świetlnych oraz przybliżoną wartość prędkości światła w próżni przedstawia na schematycznym rysunku powstawanie cienia i półcienia opisuje zjawiska zaćmienia Słońca i Księżyca posługuje się pojęciami: kąta padania, kąta odbicia i normalnej do opisu zjawiska odbicia światła od powierzchni płaskiej; opisuje związek między kątem padania a kątem odbicia; podaje i stosuje prawo odbicia opisuje zjawisko odbicia światła od powierzchni 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wskazuje prędkość światła jako maksymalną prędkość przepływu informacji; porównuje wartości prędkości światła w różnych ośrodkach przezroczystych wyjaśnia mechanizm zjawisk zaćmienia Słońca i Księżyca, korzystając ze schematycznych rysunków przedstawiających te zjawiska projektuje i przeprowadza doświadczenie potwierdzające równość kątów padania i odbicia; wskazuje czynniki istotne i nieistotne dla wyników doświadczenia; prezentuje i krytycznie ocenia wyniki doświadczenia analizuje bieg promieni odbitych od zwierciadła wypukłego; posługuje się 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> opisuje zagadkowe zjawiska optyczne występujące w przyrodzie (np. miraż, błękit nieba, widmo Brockenu, halo) opisuje wykorzystanie zwierciadeł i soczewek w przyrządach optycznych (np. mikroskopie, lunecie) rozwiązuje zadania złożone, nietypowe (lub problemy), dotyczące treści rozdziału <i>Optyka</i> realizuje własny projekt związany z treścią rozdziału <i>Optyka</i>

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA W ROKU SZKOLNYM 2023/2024

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTROROGA W OSTROROGU

Stopień dopuszczający (K)	Stopień dostateczny (P)	Stopień dobry (R)	Stopień bardzo dobry (D)
<p>światła w ośrodku jednorodnym; podaje przykłady powstawania cienia i półcienia w otaczającej rzeczywistości</p> <ul style="list-style-type: none"> porównuje zjawiska odbicia i rozproszenia światła; podaje przykłady odbicia i rozproszenia światła w otaczającej rzeczywistości rozdziela zwierciadła płaskie i sferyczne (wklęsłe i wypukłe); podaje przykłady zwierciadeł w otaczającej rzeczywistości posługuje się pojęciami osi optycznej i promienia krzywizny zwierciadła; wymienia cechy obrazów wytworzonych przez zwierciadła (pozorne lub rzeczywiste, proste lub odwrócone, powiększone, pomniejszone lub tej samej wielkości co przedmiot) rozdziela obrazy: rzeczywisty, pozorny, prosty, odwrócony, powiększony, pomniejszony, tej samej wielkości co przedmiot opisuje światło lasera jako jednobarwne i ilustruje to brakiem rozszczepienia w pryzmacie; porównuje przejście światła jednobarwnego i światła białego przez pryzmat rozdziela rodzaje soczewek (skupiające i rozpraszające); posługuje się pojęciem osi optycznej soczewki; rozdziela symbole soczewki skupiającej i rozpraszającej; podaje przykłady soczewek w otaczającej rzeczywistości oraz przykłady ich wykorzystania opisuje bieg promieni ilustrujący powstawanie obrazów rzeczywistych i pozornych wytwarzanych przez soczewki, znając położenie 	<p>chropowatej</p> <ul style="list-style-type: none"> analizuje bieg promieni wychodzących z punktu w różnych kierunkach, a następnie odbitych od zwierciadła płaskiego i zwierciadeł sferycznych; opisuje i ilustruje zjawisko odbicia od powierzchni sferycznej opisuje i konstruuje graficznie bieg promieni ilustrujący powstawanie obrazów pozornych wytwarzanych przez zwierciadło płaskie; wymienia trzy cechy obrazu (pozorny, prosty i tej samej wielkości co przedmiot); wyjaśnia, kiedy obraz jest rzeczywisty, a kiedy – pozorny opisuje skupianie się promieni w zwierciadle wklęsłym; posługuje się pojęciami ogniska i ogniskowej zwierciadła podaje przykłady wykorzystania zwierciadeł w otaczającej rzeczywistości opisuje i konstruuje graficznie bieg promieni ilustrujący powstawanie obrazów rzeczywistych i pozornych wytwarzanych przez zwierciadła sferyczne, znając położenie ogniska opisuje obrazy wytwarzane przez zwierciadła sferyczne (podaje trzy cechy obrazu) posługuje się pojęciem powiększenia obrazu jako ilorazu wysokości obrazu i wysokości przedmiotu opisuje jakościowo zjawisko załamania światła na granicy dwóch ośrodków różniących się prędkością rozchodzenia się światła; wskazuje kierunek załamania; posługuje się pojęciem kąta załamania podaje i stosuje prawo załamania światła (jakościowo) opisuje światło białe jako mieszaninę barw; ilustruje to rozszczepieniem światła w pryzmacie; podaje inne przykłady rozszczepienia światła opisuje i ilustruje bieg promieni równoległych do osi optycznej przechodzących przez soczewki skupiającą i rozpraszającą, posługując się 	<p>pojęciem ogniska pozornego zwierciadła wypukłego</p> <ul style="list-style-type: none"> podaje i stosuje związek ogniskowej z promieniem krzywizny (w przybliżeniu $f = \frac{1}{2} \cdot r$); wyjaśnia i stosuje odwracalność biegu promieni świetlnych (stwierdza np., że promienie wychodzące z ogniska po odbiciu od zwierciadła tworzą wiązkę promieni równoległych do osi optycznej) przewiduje rodzaj i położenie obrazu wytwarzanego przez zwierciadła sferyczne w zależności od odległości przedmiotu od zwierciadła posługuje się pojęciem powiększenia obrazu jako ilorazu odległości obrazu od zwierciadła i odległości przedmiotu od zwierciadła; podaje i stosuje wzory na powiększenie obrazu (np.: $p = \frac{h_2}{h_1}$ i $p = \frac{v}{x}$); wyjaśnia, kiedy: $p < 1$, $p = 1$, $p > 1$ wyjaśnia mechanizm rozszczepienia światła w pryzmacie, posługując się związkiem między prędkością światła a długością fali świetlnej w różnych ośrodkach i odwołując się do widma światła białego opisuje zjawisko powstawania tęczy posługuje się pojęciem zdolności skupiającej soczewki wraz z jej jednostką (1 D) posługuje się pojęciem powiększenia obrazu jako ilorazu odległości obrazu od soczewki i odległości przedmiotu od soczewki; podaje i stosuje wzory na powiększenie obrazu (np.: $p = \frac{h_2}{h_1}$ i $p = \frac{v}{x}$); stwierdza, kiedy: $p < 1$, $p = 1$, $p > 1$; porównuje obrazy w zależności od odległości przedmiotu od soczewki skupiającej i rodzaju soczewki przewiduje rodzaj i położenie obrazu wytworzonego przez soczewki w zależności od odległości przedmiotu od soczewki, znając położenie ogniska (i odwrotnie) posługuje się pojęciami astygmatyzmu 	

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA W ROKU SZKOLNYM 2023/2024

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTOROGA W OSTOROGU

Stopień dopuszczający (K)	Stopień dostateczny (P)	Stopień dobry (R)	Stopień bardzo dobry (D)
<p>ogniska</p> <ul style="list-style-type: none"> • postępuje się pojęciem powiększenia obrazu jako ilorazu wysokości obrazu i wysokości przedmiotu • przeprowadza doświadczenia: <ul style="list-style-type: none"> – obserwuje bieg promieni światła i wykazuje przekazywanie energii przez światło, – obserwuje powstawanie obszarów cienia i półcienia, – bada zjawiska odbicia i rozproszenia światła, – obserwuje obrazy wytwarzane przez zwierciadło płaskie, obserwuje obrazy wytwarzane przez zwierciadła sferyczne, – obserwuje bieg promienia światła po przejściu do innego ośrodka w zależności od kąta padania oraz przejście światła jednobarwnego i światła białego przez pryzmat, – obserwuje bieg promieni równoległych do osi optycznej przechodzących przez soczewki skupiającą i rozpraszającą, – obserwuje obrazy wytwarzane przez soczewki skupiające, korzystając z ich opisu i przestrzegając zasad bezpieczeństwa; opisuje przebieg doświadczenia (wskazuje rolę użytych przyrządów oraz czynniki istotne i nieistotne dla wyników doświadczeń); formułuje wnioski na podstawie wyników doświadczenia • wyodrębnia z tekstów, tabel i ilustracji informacje kluczowe dla opisywanego zjawiska lub problemu 	<p>pojęciami ogniska i ogniskowej; rozróżnia ogniska rzeczywiste i pozorne</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia i stosuje odwracalność biegu promieni świetlnych (stwierdza np., że promienie wychodzące z ogniska po załamaniu w soczewce skupiającej tworzą wiązkę promieni równoległych do osi optycznej) • rysuje konstrukcyjnie obrazy wytworzone przez soczewki; rozróżnia obrazy: rzeczywiste, pozorne, proste, odwrócone; porównuje wielkość przedmiotu z wielkością obrazu • opisuje obrazy wytworzone przez soczewki (wymienia trzy cechy obrazu); określa rodzaj obrazu w zależności od odległości przedmiotu od soczewki • opisuje budowę oka oraz powstawanie obrazu na siatkówce, korzystając ze schematycznego rysunku przedstawiającego budowę oka; postępuje się pojęciem akomodacji oka • postępuje się pojęciami krótkowzroczności i dalekowzroczności; opisuje rolę soczewek w korygowaniu tych wad wzroku • przeprowadza doświadczenia: <ul style="list-style-type: none"> – demonstruje zjawisko prostoliniowego rozchodzenia się światła, – skupia równoległą wiązką światła za pomocą zwierciadła wklęsłego i wyznacza jej ognisko, – demonstruje powstawanie obrazów za pomocą zwierciadeł sferycznych, – demonstruje zjawisko załamania światła na granicy ośrodków, – demonstruje rozszczepienie światła w pryzmacie, – demonstruje powstawanie obrazów za pomocą soczewek, – otrzymuje za pomocą soczewki skupiającej ostre obrazy przedmiotu na ekranie, przestrzegając zasad bezpieczeństwa; wskazuje rolę użytych przyrządów oraz czynniki istotne 	<p>i daltonizmu</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozwiązuje zadania (lub problemy) bardziej złożone dotyczące treści rozdziału <i>Optyka</i> • postępuje się informacjami pochodzącymi z analizy przeczytanych tekstów (w tym popularnonaukowych) dotyczących treści rozdziału <i>Optyka</i> (w tym tekstu: <i>Zastosowanie prawa odbicia i prawa załamania światła zamieszczonego w podręczniku</i>) 	

Stopień dopuszczający (K)	Stopień dostateczny (P)	Stopień dobry (R)	Stopień bardzo dobry (D)
<ul style="list-style-type: none">współpracuje w zespole podczas przeprowadzania obserwacji i doświadczeń, przestrzegając zasad bezpieczeństwarozwiązuje proste (bardzo łatwe) zadania dotyczące treści rozdziału <i>Optyka</i>	<ul style="list-style-type: none">nieistotne dla wyników doświadczeń; formułuje wnioski na podstawie tych wynikówrozwiązuje proste zadania (lub problemy) dotyczące treści rozdziału <i>Optyka</i>		

I. OBSZARY AKTYWNOŚCI UCZNIĄ PODDAWANE OCENIE

Na lekcjach fizyki oceniane będą następujące obszary aktywności ucznia:

- stosowanie języka fizycznego,
- sposób prowadzenia rozumowań,
- stosowanie wiedzy fizycznej w rozwiązywaniu zadań,
- aktywność w czasie lekcji,
- praca w zespole,
- przygotowanie do lekcji m. in. zadanie domowe, przybory, prace dodatkowe, ćwiczenia,
- aktywność twórcza – formułowanie nowych problemów, definiowanie nowych pojęć, uogólnienia, badania prowadzone w sytuacjach otwartych, stosowanie fizyki do rozwiązywania problemów niestandardowych,

II. WYMAGANIA EDUKACYJNE

1. Ogólne kryteria oceny z fizyki są następujące:

a) ocena celująca

Otrzymuje ją uczeń, którego wiedza niekoniecznie wykracza poza obowiązujący program nauczania i który spełnia co najmniej dwa spośród warunków:

- pomysłowo i oryginalnie rozwiązuje nietypowe zadania,
- wykazuje ponadprzeciętne zainteresowanie przedmiotem, startuje w konkursach i olimpiadach przedmiotowych,
- samodzielnie formułuje nowe problemy i z dobrym skutkiem je rozwiązuje,
- z zaangażowaniem uczestniczy w różnych formach zajęć pozalekcyjnych,
- osiąga wyniki ze sprawdzianów, prac klasowych na poziomie 98-100%.

b) ocena bardzo dobra

Otrzymuje ją uczeń, który opanował pełen zakres wiadomości objęty programem nauczania oraz:

- sprawnie przeprowadza rachunki,
- umie w pełni samodzielnie rozwiązywać zadania,
- poprawnie posługuje się językiem fizycznym,
- zna dobrze definicje i prawa i umie się nimi posługiwać,

osiąga wyniki ze sprawdzianów, prac klasowych na poziomie 90 – 97%,

c) ocena dobra

Otrzymuje ją uczeń, który opanował wiadomości z zakresu podstawy programowej oraz wybrane elementy obowiązujące w danej klasie programu nauczania, a ponadto:

zna i rozumie podstawowe pojęcia,

przeprowadza proste rozumowania dedukcyjne,

sprawnie przeprowadza rachunki,

osiąga wyniki ze sprawdzianów, prac klasowych na poziomie 70 – 89%,

samodzielnie rozwiązuje zadania typowe.

d) ocena dostateczna

Otrzymuje ją uczeń, który:

samodzielnie lub z niewielką pomocą nauczyciela rozwiązuje zadania o średnim

stopniu trudności,

skutecznie przeprowadza rachunki (niekoniecznie sprawnie),

osiąga wyniki ze sprawdzianów, prac klasowych na poziomie 55 – 69%,

zna podstawowe pojęcia fizyczne.

e) ocena dopuszczająca

Otrzymuje ją uczeń, który:

samodzielnie lub z niewielką pomocą nauczyciela rozwiązuje zadania o niewielkim

stopniu trudności,

zna i rozumie najprostsze pojęcia fizyczne,

poprawnie wykonuje proste rachunki fizyczne,

osiąga wyniki ze sprawdzianów, prac klasowych na poziomie 40 – 54%,

wykazuje chęć współpracy w celu uzupełnienia braków.

f) Na ocenę niedostateczną nie formułujemy żadnych kryteriów. Otrzymuje ją uczeń, który nie spełnia kryteriów na ocenę dopuszczającą.

2. Inne wymagania:

Uczeń ma obowiązek posiadania zeszytu przedmiotowego, podręcznika, przyborów (linijka, kalkulator, cyrkiel, kolorowy długopis) i innych materiałów zalecanych przez nauczyciela. W przypadku niewywiązania się z obowiązku i nie zgłoszenia tego faktu nauczycielowi prowadzącemu oraz gdy brak w/w uniemożliwia pracę na lekcji uczeń otrzymuje po upomnieniu kolejnym razem uzyskuje ocenę niedostateczną.

III. NARZĘDZIA POMIARU

1. Prace klasowe – tzn. prace pisemne, sprawdzające opanowanie określonego działu programowego, trwające 45min., zapowiedziane z tygodniowym wyprzedzeniem; mogą zawierać zadania na ocenę celującą, które mogą podwyższać uzyskaną przez ucznia ocenę.

2. Testy, arkusze – tzn. prace pisemne złożone z zadań jednokrotnego wyboru, zadania krótkiej i rozszerzonej wypowiedzi.
3. Sprawdziany – tzn. prace pisemne obejmujące treści z co najwyżej pięciu ostatnich zagadnień, trwające do 30 min., zapowiedziane z wyprzedzeniem tygodniowym.
4. Kartkówki - tzn. niezapowiedziane (ewentualnie zapowiedziane) prace pisemne z dwóch-trzech ostatnich lekcji, trwające 5 - 15 min.
5. Odpowiedź ustna – odpytywanie i egzekwowanie poprawnych wypowiedzi jak również umiejętności zastosowania definicji oraz praw.
6. Dyskusja – traktowana jako forma aktywności na lekcji (uczeń za każdą prawidłową wypowiedź uzyskuje „+”, a za sześć plusów ocenę celującą).
8. Dodatkowe prace wykonane z inicjatywy ucznia lub na polecenie nauczyciela.
9. Aktywność na lekcji nagradzana jest „ plusami”. Za 6 zgromadzonych „plusów” uczeń otrzymuje ocenę celującą lub za mniejszą ilość plusów odpowiednio niższą ocenę na własną prośbę.

IV. OCENA PISEMNYCH PRAC, ODPOWIEDZI

1. Prace klasowe, sprawdziany , testy i kartkówki są punktowane, a punkty przeliczane na oceny według skali:

Wynik procentowy: Ocena:

0 – 39 %	niedostateczna
40 – 54 %	dopuszczająca
55 – 69 %	dostateczna
70– 89 %	dobra
90 – 97 %	bardzo dobra
98 – 100 %	celująca

2. Ocena ze sprawdzianu (testu) może być poprawiana przez ucznia poprzez napisanie kolejnej pracy z zagadnień obejmujących poprawianą pracę w czasie do dwóch tygodni od wpisania oceny i okazania pracy. W przypadkach szczególnych termin może być ustalony indywidualnie.

IV. ZASADY OCENIANIA PRZEDMIOTOWYCH OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW

1. Rytmiczność oceniania:

- a) nie mniej niż 3 oceny w semestrze,
- b) co najmniej 2 oceny z prac klasowych lub sprawdzianów.

W szczególnych przypadkach dotyczących uczniów z problemami zdrowotnymi mają zastosowanie terminy i formy uzgodnione przez nauczyciela i ucznia.

2. Ocena semestralna jest wystawiana na podstawie ocen bieżących.
3. Przełożenie średniej na ocenę semestralną / roczną (z uwzględnieniem punktu 4)

Średnia	Ocena semestralna / roczna
0 – 1,74	Niedostateczny
1,75 – 2,74	Dopuszczający
2,75 – 3,74	Dostateczny

3,75 – 4,74 Dobry
4,75 – 5,74 bardzo dobry
5,75 – 6,0 Celujący

4. Uczeń, który **nie poprawił** oceny niedostatecznej ze sprawdzianu (testu) może otrzymać na semestr/ koniec roku **maksymalnie ocenę dopuszczającą**.

Uczeń, który **nie poprawił** oceny dopuszczającej ze sprawdzianu (testu) może otrzymać na semestr/ koniec roku **maksymalnie ocenę dostateczną**.

Uczeń, który **nie poprawił** oceny dostatecznej ze sprawdzianu (testu) może otrzymać na semestr/ koniec roku maksymalnie **ocenę dobrą**.

Uczeń, który **nie poprawił** oceny dobrej ze sprawdzianu (testu) może otrzymać na semestr/ koniec roku maksymalnie ocenę **bardzo dobrą**.

Ocena końcowo roczna zostaje wystawiona jako średnia arytmetyczna ze średnich uzyskanych na pierwszy i drugi semestr.

V. SPOSOBY POPRAWIANIA OCEN NIEDOSTATECZNYCH

1. Uczeń może poprawić każdą ocenę bez konsekwencji tylko raz, po każdej kolejnej próbie zostanie wpisana każda ocena. Do dziennika w miejsce oceny uzyskanej poprzednio wpisuje się ocenę poprawioną.

2. Uczeń nieobecny ma obowiązek napisać pracę w terminie wyznaczonym przez nauczyciela, nie później jednak niż przed upływem dwóch tygodni od momentu jego powrotu do szkoły.

3. Uczeń, który nie przystąpił do sprawdzianu (lub innej formy pisemnej wcześniej zapowiedzianej) w wyznaczonym terminie do dziennika elektronicznego ma wpisane „nb” jako informację o nieobecności (nie jest to ocena). W momencie napisania zaległej formy „nb” zastąpione zostaje oceną.

VI. DOSTOSOWANIA

Uczniowie posiadający pisemną opinię Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się oraz uczniowie posiadający orzeczenie o potrzebie nauczania indywidualnego są oceniani z uwzględnieniem zaleceń poradni.

Nauczyciel dostosowuje wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia posiadającego opinie PPP o specyficznych trudnościach w uczeniu się. W stosunku do wszystkich uczniów posiadających dysfunkcję zastosowane zostaną zasady wzmocnienia poczucia własnej wartości, bezpieczeństwa, motywowania do pracy i doceniania małych sukcesów. Obniżenie wymagań nie może zejść poniżej podstawy programowej. Uczeń z dysfunkcjami zobowiązany jest do zajmowania miejsca w pierwszych ławkach w klasopracowni.

Rodzaje dysfunkcji:

- Dyskalkulia, czyli trudności w liczeniu

Oceniamy przede wszystkim tok rozumowania, a nie techniczną stronę liczenia. Uczeń ma, bowiem skłonność do przestawiania kolejności cyfr w liczbie i przez to jej zapis jest błędny.

Zły wynik końcowy wcale nie świadczy o tym, że uczeń nie rozumie zagadnienia.

Dostosowanie wymagań będzie, więc dotyczyło tylko formy sprawdzenia wiedzy poprzez koncentrację na prześledzeniu toku rozumowania w danym zadaniu i jeśli jest on poprawny – wystawienie uczniowie oceny pozytywnej. U uczniów z dyskalkulią może dojść do zamiany formy odpowiedzi z pisemnej na ustną lub z ustnej na pisemną na wyraźną prośbę ucznia, bądź rodzica.

- Dysgrafia, czyli brzydkie, nieczytelne pismo

Dostosowanie wymagań będzie dotyczyło formy sprawdzania wiedzy, a nie treści. Wymagania merytoryczne, co do oceny pracy pisemnej powinny być ogólnie, takie same, jak dla innych uczniów, natomiast sprawdzenie pracy może być niekonwencjonalne np. jeśli nauczyciel nie może przeczytać pracy ucznia, może go poprosić, aby uczynił to sam lub przepytac go ustnie z tego zakresu materiału. Może też skłaniać ucznia do pisania drukowanymi literami lub na komputerze. Nie oceniamy czytelności rysunków, estetyki wykonywanych konstrukcji geometrycznych, a jedynie ich poprawność. W czasie sprawdzianów uczniowie mogą korzystać z tablic matematycznych, bądź fizycznych.

- Dysleksja, czyli trudności w czytaniu przekładające się niekiedy także na problemy ze zrozumieniem treści

Dostawanie wymagań w zakresie formy: krótkie i proste polecenie, czytanie polecenia zadania na głos, objaśnianie dłuższych poleceń. Uczniowie z tą dysfunkcją powinni mieć wydłużony o 5 – 10 minut czas pracy podczas pisania sprawdzianu, a nauczyciel powinien sprawdzić, czy polecenia zostały przez ucznia zrozumiane.

- Uczeń ze sprawnością intelektualną niższą niż przeciętna

W przypadku ucznia ze sprawnością intelektualną niższą od przeciętnej stosuje się następujące metody ułatwiające opanowanie materiału:

- omawianie niewielkich partii materiału i o mniejszym stopniu trudności,
 - pozostawiania więcej czasu na jego utrwalenie;
 - podawanie poleceń w prostszej formie ustnej lub pisemnej;
 - unikanie trudnych, czy bardzo abstrakcyjnych pojęć;
 - częste odwoływanie się do konkretnego, przykładu (np. graficzne przedstawianie treści zadania)
 - unikanie pytań problemowych, przekrojowych;
 - wolniejsze tempo pracy;
 - szerokie stosowanie zasady pogłębienia;
 - odrębne instruowanie dzieci;
 - zadawanie do domu tyle, ile dziecko jest w stanie wykonać samodzielnie;
 - ukierunkowanie i naprowadzanie w myśleniu, nawiązując do codziennych sytuacji życiowych;
 - podchodzenie do ucznia w trakcie samodzielnej pracy, w razie potrzeby udzielanie pomocy i wyjaśnień, mobilizowanie do wysiłku i ukończenia zadania;
 - zwiększenie ilości czasu i powtórzeń dla przyswojenia danej partii materiału.
- W przypadku ucznia z objawami zaburzeń funkcji słuchowo - językowych stosuje się:
 - naukę definicji, reguł, wzorów rozkłada się w czasie, często przypomina i utrwała;
 - uczeń ten nie jest wrywany do natychmiastowej odpowiedzi, wcześniej jest przygotowany zapowiedzią, że będzie pytany;
 - w trakcie rozwiązywania zadań tekstowych sprawdza się, czy uczeń przeczytał treść zadania

i czy prawidłowo ją zrozumiał, w razie potrzeby udziela się dodatkowych wskazówek.

- W przypadku ucznia z objawami zaburzeń funkcji wzrokowo - przestrzennych, integracji percepcyjno - motorycznej i lateralizacji stosuje się:
 - materiał sprawiający trudność jest dłużej utrwalany, dzielony na mniejsze porcje;
 - oceniany jest tok rozumowania, nawet gdy ostateczny wynik zadania jest błędny (co wynikać może z pomyłek rachunkowych);
 - w czasie sprawdzianów uczeń ten ma zwiększoną ilość czasu na rozwiązanie zadań.
- Inne rodzaje dysfunkcji – ocenianie zgodnie ze wskazaniem poradni.

VII. UWAGI

1. Uczeń, który nie poprawił oceny w wyznaczonym terminie, traci prawo do następnych poprawek tej pracy.
2. Uczeń który uzyskał znaczące (I , II, III) miejsce w konkursie fizycznym otrzymuje częściową ocenę - celującą .
3. Uczeń ma prawo w ciągu semestru zgłosić jedno nieprzygotowanie do lekcji. Nie można zgłaszać nieprzygotowania przed zapowiedzianym sprawdzianem, kartkówką, testem, arkuszem bądź pracą klasową.
4. Ocenę semestralną / roczną nauczyciel wystawia najpóźniej na trzy dni przed terminem klasyfikacji semestralnej / rocznej.
5. O zagrożeniu oceną niedostateczną nauczyciel informuje ucznia, jego rodziców oraz wychowawcę klasy na miesiąc przed klasyfikacją.
6. Wszystkie formy aktywności ucznia oceniane są w skali stopniowej.
7. Uczeń, który zgłosi na początku lekcji, że był nieobecny w szkole przynajmniej tydzień z powodu choroby, zawodów lub obozów może zostać zwolniony przez nauczyciela z pisania zapowiedzianej kartkówki, ale ma obowiązek w przeciągu tygodnia nadrobić zaległości i napisać zaległą pracę.
8. Uczeń ma obowiązek przychodzić punktualnie na zajęcia, w przypadku spóźnienia może pisać kartkówkę z trzech ostatnich lekcji.
9. W przypadku zaliczenia wszystkich prac pisemnych na ocenę pozytywną, nauczyciel może wystawić ocenę wyższą niż wskazuje średnia.
10. Na ocenę semestralną (roczną) mają wpływ wymienione wcześniej formy aktywności.

VII. EWALUACJA PRZEDMIOTOWEGO SYSTEMU OCENIANIA

1. Przedmiotowy system oceniania powinien służyć uczniom i ich rodzicom w obiektywnym określeniu osiągnięć uczniów.
2. Nauczyciel, zbierając opinie uczniów, ich rodziców oraz na podstawie własnych obserwacji, może zmieniać powyższe zasady. O każdej zmianie musi powiadomić uczniów i dokonać zapisu w systemie oceniania.
3. Informacje o jakości systemu oceniania nauczyciel może czerpać od uczniów i ich rodziców w formie:
 - rozmów i dyskusji,
 - ankiet wypełnianych przez uczniów i ich rodziców.
4. Po roku nauczyciel dokonuje analizy i usuwa ewentualne niedociągnięcia.

VIII. INFORMACJA ZWROTNA

a) NAUCZYCIEL - RODZIC

Podczas wywiadówek, indywidualnych konsultacji, rozmów nauczyciel:

- informuje o wymaganiach i kryteriach oceniania,
- informuje o aktualnym stanie rozwoju i postępów w nauce,
- dostarcza informacji o trudnościach ucznia w nauce,
- dostarcza informacji o uzdolnieniach ucznia,
- daje wskazówki do pracy z uczniem.

b) NAUCZYCIEL - UCZEŃ

- informuje uczniów o wymaganiach i kryteriach oceniania,
- pomaga w samodzielnym planowaniu rozwoju,
- motywuje do dalszej pracy.

c) NAUCZYCIEL - WYCHOWAWCA KLASY - DYREKTOR

- nauczyciel wpisuje oceny do dziennika,
- nauczyciel informuje wychowawcę klasy o aktualnych osiągnięciach ucznia,
- nauczyciel lub wychowawca informuje dyrekcję o sytuacjach wymagających jego zdaniem interwencji.

IX. PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA

Ustala się następujące kryteria wymagań edukacyjnych na poszczególne stopnie szkolne obowiązujące przy ocenie bieżącej oraz klasyfikacji śródrocznej i rocznej:

- ocena dopuszczająca – wymagania na poziomie (K),
- ocena dostateczna – wymagania na poziomie (K) i (P),
- ocena dobra – wymagania na poziomie (K), (P) i (R),
- ocena bardzo dobra – wymagania na poziomie (K), (P), (R) i (D),
- ocena celująca – wymagania na poziomie (K), (P), (R), (D) i (U)

- Wymagania konieczne (K) dotyczą zagadnień elementarnych, stanowiących swego rodzaju podstawę, zatem powinny być opanowane przez każdego ucznia.
- Wymagania podstawowe (P) zawierają wymagania z poziomu (K), wzbogacone o typowe problemy o niewielkim stopniu trudności.
- Wymagania rozszerzające (R), zawierające wymagania z poziomów (K) i (P), dotyczą zagadnień bardziej złożonych i nieco trudniejszych.
- Wymagania dopełniające (D), zawierające wymagania z poziomów (K), (P) i (R), dotyczą zagadnień problemowych, trudniejszych, wymagających umiejętności przetwarzania przyswojonych informacji.
- Wymagania uzupełniające (U) uczeń jest twórczy, rozwiązuje zadania problemowe w sposób niekonwencjonalny, potrafi dokonać syntezy wiedzy i na tej podstawie sformułować hipotezy badawcze i zaproponować sposób ich weryfikacji, samodzielnie prowadzi badania o charakterze naukowym, z własnej inicjatywy pogłębia swoją wiedzę, korzystając z różnych źródeł, poszukuje zastosowań wiedzy w praktyce, dzieli się swoją wiedzą z

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA W ROKU SZKOLNYM 2023/2024

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTROROGA W OSTROROGU

innymi uczniami, osiąga sukcesy w konkursach pozaszkolnych.